

KOMANDIRUOTĖS UŽSIENIO VALSTYBĖJE ATASKAITA

2016 m. rugsėjo 26 d.

Ukmergė

Ataskaitą pateikė: Ukmergės rajono VVG Agnė Kanapeckaitė

(vardas, pavardė, pareigos)

Komandiruotės laikas ir vieta: 2016 m. rugsėjo 19-23 d., Brandenburgo federalinė žemė, Vokietija (darbotvarkės pridedamos).

Komandiruotės tema: Vokietijos – Lietuvos partnerystės galimybės įgyvendinant kaimo plėtrą

Komandiruotės tikslas: Dalyvavimas renginyje „Jaunimo įtrauktis kaip kaimo plėtros instrumentas“.

Renginio metu buvo organizuotas patirties apsisveikimas ir kontaktų užmezgimas, jaunimo aktyvinimas, Lietuvos ir Vokietijos bendradarbiavimo projektų jaunimo srityje įgyvendinimo galimybių aptarimas.

Kaimiškiems, silpnos struktūros regionams kyla vis daugiau iššūkių. Tai ypač susiję su jaunais žmonėmis, kuriuos dėl vis mažėjančios infrastruktūros vis labiau traukia į miestus. Bet būtent jaunimas ir yra teigiamos plėtros potencialas, todėl reikia parodyti demokratinį principu grįsto sugyvenimo ir jaunimo dalyvavimo jame galimybes bei stiprinti jų iniciatyvumą. Tam yra skirta visa eilė Nacionalinių ir Europinių programų, kurios buvo pristatytos ir apie kurias buvo diskutuojama renginio metu. Didelis dėmesys buvo skirtas į tai, kaip šias programas apjungti ir vystyti bendradarbiavimą tarp Lietuvos ir Brandenburgo federalinės žemės jaunimo integravimo į kaimo plėtros procesus srityje.

Renginio dalyviai - Lietuvos Respublikos delegacija, Vokietijos Brandenburgo Šeimos, jaunimo ir sporto bei Žemės ir miškų ūkio ministerijų atstovais, vietos veiklos grupių, nevyriausybiinių organizacijų, verslininkų atstovai.

Komandiruotės eiga:

1 darbo diena (rugsėjo 19 d.) atvykimas į Schloß Trebnitz ir pirmasis susitikimas su Brandenburgo žemės Darbo, socialinių reikalų, sveikatos, moterų ir šeimos ministerijos atstovais bei Schloß Trebnitz jaunimo užimtumo centro vadovu. Pagrindinė diskusijos tema: „bendradarbiavimo tarp Lietuvos ir Vokietijos (Brandenburgo federalinės žemės) vietos veiklos grupių galimybės, didžiausią dėmesį skiriant temų pasirinkimui ir bendrų sąlyčio taškų (problemų) išgryninimui.

Susitikimo metu aptarti visos savaitės darbai, numatytos veiklos. Po susitikimo aplankytas jaunimo užimtumo centras, biblioteka

bendruomenės krautuvėlė

vaikų kavinė

bendruomenės įsteigtas muziejus

2 darbo diena (rugsėjo 20 d.) darbas Schloß Trebnitz centre. Darbas organizuotas seminaro ir diskusijų būdu, kurių tikslas pasidalijimas žiniomis, patirtimi, bendrų idėjų vystymas.

Brandenburgio žemės Šeimos, jaunimo ir sporto ministerijos atstovai Doreen Frenz ir Matthias Hoffmann pristatė Brandenburgio žemės politikos dėl tarptautinio bendradarbiavimo tarp nevyriausybinių sektoriaus organizacijų (NVO) tikslus ir galimybes.

Doreen Frenz akcentavo, kad Vokietijoje numatytos įvairios galimybės NVO bendradarbiauti, ypatingą dėmesį skiriant jaunimo aktyvinimui, profesiniam orientavimui, specialistų mainams.

Matthias Hoffmann pridūrė, kad vietos veiklos grupės, tiek Lietuvoje, tiek Vokietijoje siekia vieno ir to paties tikslo, t. y. 6-ojo kaimo plėtros politikos prioriteto: mažinti socialinę atskirtį, mažinti skurdą kaimo vietovėse ir įvairinti ekonomiką“, tad šio susitikimo tikslas aiškiai nusistatyti bendradarbiavimo tarp Lietuvos ir Vokietijos vietos veiklos grupių temas.

Marko ežerų VVG atstovė Grit Körmer pristatė vietos veiklos grupės Märkische Seen E. V. Leader metodu įgyvendintus projektus. Pranešėja pabrėžė, kad įgyvendinant Leader priemones visas dėmesys skiriamas tik investicijoms į infrastruktūrą ir VVG neturi galimybių įgyvendinti „minkštų“ projektų, todėl vietos bendruomenės ar kitos NVO privalo derinti finansavimo šaltinius. Taip pat, ji atkreipė dėmesį, kad Brandenburgio federalinės žemės VVG projektus tik lydi, t. y. daugiausiai darbo įdedama projekto idėjai išvystyti ir techniniam projekto parengimui, vėliau šie projektai pateikiami svarstyti VVG valdybai, kuri priima sprendimą ar projektas yra aukštos kokybės, ar atitinka tikslus ir kt. Vėliau visas projekto administravimas perduodamas Agentūrai. Kalbant apie tarptautinį bendradarbiavimą Grit Körmer pabrėžė, kad pati VVG negali įgyvendinti tarptautinių projektų, tačiau vietos plėtros strategijos lėšomis gali būti finansuoti kitų organizacijų (NVO), kurios atitinka partnerystei keliamus reikalavimus, pvz. Schloß Trebnitz centras, tarptautinius projektus.

Po pertraukos vyko darbas grupėse.

Darbo grupių užduotis: suformuluoti bent po kelias temas galimam šalių bendradarbiavimui. Visos savaitės darbų eigoje bus planuojami bendri projektai ar iniciatyvos, kurios bus aptartos paskutinę susitikimo dieną.

Po darbo grupėse vyko siūlomų temų bendradarbiauti aptarimas ir Lietuvos delegacijų pristatymai. Seminaro metu Programos „Leader“ ir žemdirbių mokymo metodikos centras prie Žemės ūkio ministerijos pristatė bendrą Lietuvos VVG veiklų apžvalgą, įgyvendintų projektų temas ir galimas problemas dėl tarptautinio bendradarbiavimo. Taip pat savo veiklą pristatė Ukmergės r., Kauno r. ir Druskininkų VVG.

3 ir 4 darbo dienos (rugsėjo 21 ir 22 d.). Darbas Schloß Trebnitz centre. Savo veiklą pristatė Lietuvos delegacijos atstovai: Vilniaus r., Alytaus r. ir Varėnos krašto VVG.

Po pristatymų vyko diskusijos dėl kaimo vietovėms būdingų problemų panašumo Vokietijoje ir Lietuvoje, jų identifikavimo bei dalijamasi metodais, darbo būdais, kaip VVG galėtų geriau prisidėti prie problemų sprendimo.

Rugsėjo 21 d. po pietų pertraukos prasidėjo projektų lankymas.

Naujos kartos mokykla. Tai visos dienos mokykla, kurioje mokosi 1-10 klasių mokiniai. Šioje mokykloje profesinis orientavimas vyksta jau nuo pirmosios klasės. Mokykloje yra įrengta vaikų įmonė – kavinė, kurioje patys moksleiviai nuo 7 klasės gamina maistą ir jį parduoda, kavinė yra prižiūrima investuotojų bendrijos, kurią sudaro tėvai, mokytojai ir vaikų taryba. Pajamos gautos iš maisto pardavimo yra dalinamos į 3 dalis: investuotojų bendrijai, mokyklai ir vaikams skatinti (premijos). Taip pat šioje mokykloje veikia vaikų gamykla, kuriai vadovauja jaunimo koordinatorius ir darbų mokytojas. Šioje gamykloje vaikai gamina elektrinių dviračių pakrovimo stovus.

Istorinės pilies muziejus. Bendruomenės įgyvendintas pilies atstatymo ir pritaikymo turizmui ir kultūrinei veiklai projektas. Projektas įgyvendintas pasinaudojant įvairių fondų lėšomis.

Vaikų ir jaunimo pramogų parkas. Parkas įsteigtas kaimo vietovėje, jo plotas užima apie 6 ha žemės. Projektą įgyvendino NVO, sezono metu sukuria apie 12 darbo vietų, parką aplanko 75 tūkst. lankytojų per metus. Parko lankymas yra mokamas, asmeniui 7 eur. Leader projekto lėšomis buvo įrengti 2 atrakcionai. Parkas plečiamas iš uždirbtų lėšų. Lietuvai puikus NVO verslumo pavyzdys.

Turizmo asociacijos būstinė, kurioje įrengtas regiono gamtos ir gyvūnų muziejus, finnasuotas Leader lėšomis. Turizmo asociacijoje vyko seminaras, turizmo vystymo kaimo vietovėse tinklaveikos pagalba tema. Buvo aptartos problemos, su kuriomis susiduria turizmo sektorius. Pagrindinė jų – pigi darbo jėga, kuri emigruoja.

Kaimo vietovės vaikų darželis. Išskirtinis kaimo bendruomenės įgyventas projektas dėl profesinio orientavimo vaikų nuo vienerių metų. Profesinio orientavimo darželis visas vaikų ugdymo veiklas vykdo kartu su kaimo gyventojais ir kaime veikiančiais ūkio subjektais, vaikai nuo mažų dienų pažindinami su profesijomis, vyksta į vietos ūkius ir įmones, mokosi atlikti darbus. Taip pat puikus kooperavimosi tarp skirtingų sektorių pavyzdys, vaikų darželio maistas ruošiamas iš vietos produktų, perkamų iš ūkininkų ir vietos gamintojų. Kaime gyvena 130 gyventojų, nėra nei vieno bedarbio, vaikų darželį lanko per 50 vaikų, kuriuos atveža tėvai ir iš kitų kaimo vietovių. Puikus pavyzdys Lietuvos NVO.

Ketvirtoji darbo diena (rugsėjo 23 d.). Diskusija, savaitės darbo aptarimas ir susitarimai dėl tolimesnio bendradarbiavimo.

Išvados ir pasiūlymai bei komandiruotės naudingumas

- 1) Užmegzti nauji kontaktai su Vokietijos Brandenburgo žemės NVO ir VVG.
- 2) Aptartos šalių VVG bendradarbiavimo galimybės ir apsvarstytos galimos temos, problemos, kurias reikėtų spręsti.
- 3) Išsiaiškinta VVG Vokietijoje veiklos ir bendradarbiavimo sistema.

- 4) Lietuvos VVG paskatintos imtis verslumo.
- 5) Aptartos Vokietijos atstovų apsilankymo Lietuvoje ir susipažinimo su Vietos veiklos grupių tinklo veikla galimybės.
- 6) Pasitelkus VVG bendradarbiavimą, iš Vokietijos partnerių būtina semtis profesinio kaimo vietovių vaikų ir jaunimo ankstyvo profesinio orientavimo patirties.
- 7) Lietuvai būtina tęsti partnerystės ryšius su Brandenburgo žeme, kadangi jų patirtis įgyvendinant NVO iniciatyvas yra didesnė, be to puikiai išvystytos darbo su jaunimu kaimo vietovėse sistemos, NVO projektų valdymo metodai ir kt.
- 8) Suformuluotos bendradarbiavimo temos tarp Vokietijos ir Lietuvos VVG:
 - 1) Profesinis jaunimo orientavimas;
 - 2) Turizmo tinklaveika kaimo vietovėse;
 - 3) Neįgalia turinčio jaunimo įtrauktis į visuomenės procesus ir aktyvinimas;
 - 4) Naujos kartos mokyklų ir nuotolinio mokymo kaimo vietovėse pilotiniai projektai;
 - 5) Kaimo vietovių patrauklumo gyvento ir dirbti viešinimo projektai;
 - 6) Specialistų mainai.